

Európska únia (EÚ)

je medzinárodné spoločenstvo, ktoré od posledného rozšírenia v roku 2007 tvorí 27 členských štátov s celkovým počtom 496 miliónov obyvateľov (približne 8 % svetovej populácie).

EÚ bola vytvorená v roku 1992 na základe Zmluvy o Európskej únii, známejšej pod názvom Maastrichtská zmluva, ktorá nadväzovala na predchádzajúce európske aktivity, siahajúce do 50. rokov 20. storočia.

Medzi základné princípy Európskej únie patrí prenášanie právomocí národných štátov na medzinárodné európske inštitúcie. EÚ však nemá právomoc privlastniť si vyššiu právomoc, ako jej udelia jednotlivé štáty, nedá sa preto hovoriť o federácii. Jej spôsob rozhodovania je vo svetovom meradle unikátny, preto je Európska únia považovaná za štátne usporiadanie *sui generis*. Európska únia sama nemá právnu subjektivitu vzhľadom na citlivosť 2 nových pilierov, túto majú Európske spoločenstvá, ktoré tvoria prvý pilier.

Hlavným cieľom Európskej únie je Európa s výrazným hospodárskym rastom, konkurencieschopnou ekonomikou a zlepšujúcou sa kvalitou životného prostredia. A predovšetkým nové ciele - spoločná zahraničná a bezpečnostná politika a spolupráca v oblasti justície a vnútra. Mnohé jej ciele už boli zrealizované - menová únia a zavedenie občianstva únie.

Kritériá pre prijatie do Európskej únie

V predchádzajúcich vlnách rozširovania neboli zo strany Európskej únie pre kandidátske krajiny stanovené žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné splniť, aby sa krajina stala plnoprávnym členom EÚ (okrem obecných platných podmienok stanovených v zakladajúcich zmluvách). Ekonomická i politická situácia krajín strednej a východnej Európy sa značne odlišovala od predchádzajúcich kandidátov na členstvo, Európska rada preto v júni 1993 v Kodani ustanovila, že *“ K pristúpeniu dôjde, len čo bude daná krajina schopná prevziať záväzky vyplývajúce z členstva a zároveň bude schopná splňať hospodárske a politické podmienky. ”* Tieto požiadavky je od tej doby nutné splniť, aby sa kandidátska krajina mohla stať plnoprávnym členom EÚ. Súhrnne sú tieto podmienky označované ako *Kodanské kritériá*:

1. *politické kritériá*: kandidátska krajina musí mať stabilné inštitúcie zaisťujúce demokraciu, právny štát, dodržiavanie ľudských práv a práv menšín
2. *ekonomické kritériá*: krajina musí mať fungujúcu trhovú ekonomiku schopnú sa vysporiadať s konkurenčnými tlakmi vo vnútri únie.
3. *kritériá prijatia acquis communautaire*: krajina musí byť schopná prijať záväzky vyplývajúce z členstva, vrátane cieľov politických, hospodárskych a menovej únie.

Dnešní členovia

Európska únia má v súčasnosti 27 členských štátov, s celkovou rozlohou 4 325 675 km² a približne 496 miliónov obyvateľov, čo je tretia najväčšia populácia na svete po Číne (1 306 mil.) a Indii (1 080 mil.).

Do súčasnej doby sa EÚ rozšírila celkom šesťkrát. Po prvýkrát v roku 1973 o Dánsko, Írsko a Spojené kráľovstvo. Grécko sa pripojilo v roku 1981, nasledované Španielskom a Portugalskom v roku 1986. Ďalšie rozšírenie bolo v roku 1995, kedy sa členskými štátmi stalo Fínsko, Rakúsko a Švédsko. Rozšírenie EÚ v máji 2004 bolo najväčšie v histórii Únie. Členmi sa stalo týchto 10 krajín: Cyprus, Česko, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovensko a Slovinsko. Posledné rozšírenie bolo v januári 2007, keď sa členmi stali Rumunsko a Bulharsko.

Slovenskí europoslanci v politických skupinách Európskeho parlamentu

V Európskom parlamente pôsobí 14 slovenských zástupcov zo 6 politických strán. Sú zaradení do troch politických skupín:

- Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov (EPP - ED): Slovenská demokratická a kresťanská únia, Kresťansko-demokratické hnutie a Strana maďarskej koalície - 8 europoslancov.
- Socialistická skupina v Európskom parlamente (PES): Smer - 3 europoslanci
- Nezávislí poslanci (NI): Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko - 3 europoslanci.

<i>Poslanec</i>	<i>Politická strana</i>
Peter Baco	ES-HZDS
Edit Bauer	SMK
Irena Belohorská	ES-HZDS
Monika Beňová	Smer
Árpád Duka-Zólyomi	SMK
Milan Gaľa	SDKÚ
Ján Hudacký	KDH
Miloš Koterec	Smer
Sergej Kozlík	ES-HZDS
Vladimír Maňka	Smer
Miroslav Mikolášik	KDH
Zita Pleštinská	SDKÚ
Peter Šťastný	SDKÚ
Anna Záborská	KDH